

28.07.2022

POL-2022-41425

Voimassaoloaika
1.8.2022 - 31.7.2027

Säädöseruste
Laki poliisin hallinnosta ([110/1992](#)) 4 §
Kokoontumislaki ([530/1999](#)) 20 §

Muuttaa/Kumoaa
POHADno/2010/1546, 11.5.2010
Katsomoväkivallan ennalta ehkäisy

Kohderyhmät
Poliisi

Turvallisuuden parantaminen jalkapallo-otteluissa ja muissa urheilutilaisuuksissa

1 Määräyksen tarkoitus

Euroopan neuvoston yleissopimuksen (SopS [17–18/2022](#); myöhemmin yleissopimus) tavoitteena on luoda turvallinen, turvattu ja lämminhenkinen ympäristö jalkapallo-otteluissa ja muissa urheilutilaisuuksissa. Sopimus on saatettu osaksi Suomen oikeusjärjestystä lailla [1158/2021](#) ja muuttamalla kokoontumislain ([530/1999](#)) 12 ja 20 §:ää lailla [1159/2021](#). Sopimus ja siihen liittyvät lait ovat saatettu voimaan 1.3.2022 valtioneuvoston asetuksella.

Tässä määräyksessä kuvataan tarkemmin yleissopimuksen ja kokoontumislain soveltamisesta poliisitoiminnassa. Tämän määräyksen tarkoituksena on

- määritellä poliisiyksiköiden tehtävät katsomoturvallisuuden parantamiseksi
- parantaa yleisötilaisuuksiin osallistuvien ja sivullisten turvallisuutta
- tehostaa yhteistyötä ottamalla katsomoturvallisuustyöhön mukaan kaikki toimijat, jotka suunnittelevat ja toteutettavat jalkapallo-otteluiden ja muiden urheilutapahtumien turvallisuutta, turvatoimia ja palveluja
- ohjeistaa poliisiyksiköt laatimaan monitoimijaisia turvallisuus- ja pelastussuunnitelmia yhdessä sidosryhmien kanssa
- ohjeistaa poliisiyksiköitä järjestämään osaltaan säännöllisiä yhteisiä harjoituksia turvallisuus- ja pelastussuunnitelmien toimivuuden testaamiseksi ja parantamiseksi

Tätä määräystä sovelletaan yleissopimuksen 1 artiklan mukaisesti ensisijaisesti ammattilaisjalkapalloseurojen ja maajoukkueiden Suomessa pelamiin jalkapallo-otteluihin tai turnauksiin. Määräystä voidaan soveltaa myös muihin Suomessa järjestettäviin urheilukilpailuihin tai -tilaisuuksiin, erityisesti tilanteissa, joissa turvallisuuteen tai turvatoimiin liittyy riskejä.

2 Poliisin keskeiset tehtävät

Kokoontumislain 17 §:n mukaan yleisötilaisuuden järjestäjän on huolehdittava järjestyksen ja turvallisuuden säilymisestä sekä lain noudattamisesta yleisötilaisuudessa. Poliisi voi antaa yleisötilaisuuden järjestäjälle neuvoja, ohjeita ja määräyksiä yleisötilaisuuden järjestämisestä. Kokoontumislain 19 §:n mukaan poliisin on valvottava, että yleisötilaisuuden järjestäjä täyttää kokoontumislaisissa säädetyt velvollisuutensa.

Yleissopimuksessa tarkoitettujen urheilukilpailujen tai -tilaisuuksiin järjestämiseen osallistuvien tahojen, poliisi mukaan lukien, on laadittava monitoimijaisia turvallisuus- ja pelastussuunnitelmia, joita tulee testata ja parannella säännöllisissä yhteisissä harjoituksissa. Harjoitusten sisältö ja yleissopimuksen 1 artiklan soveltamisala ovat määritelty tarkemmin määräyksen liitteessä 1.

Yleissopimuksen 7 artiklan mukaan kansallisissa oikeus-, sääntely- tai hallintokehyksissä on selvennettävä, mikä toimija vastaa harjoitusten käynnistämisestä, valvonnasta ja hyväksymisestä.

Yleissopimuksessa tarkoitettujen harjoitusten käynnistämistä, valvonnasta ja hyväksymisestä sekä poliisin roolista siinä on säädetty kokoontumislain 20 §:ssä. Poliisin ohjaus- ja määräysoikeutta laajennettiin koskemaan myös osin uusia toimijaryhmiä. Kokoontumislakiin säädetty uusi 20 §:n 2 momentti antaa poliisille oikeuden antaa ohjeita ja määräyksiä kokoontumislain 12 §:n 2 momentissa tarkoitettujen harjoitusten käynnistämisestä, valvonnasta ja hyväksymisestä.

Yleissopimus velvoittaa jäsenmaat perustamaan tai nimeämään poliisin alaisen kansallisen jalkapalloalan tietopisteen "National Football Information Point" (NFIP). Suomessa NFIP on perustettu Helsingin poliisilaitokseen 2010. Helsingin poliisilaitos järjestää Suomen NFIP-toiminnon ohjesääntönsä ja työjärjestyksensä mukaisesti.

Poliisin tulee huolehtia siitä, että jalkapallo-otteluiden ja muiden urheilutilaisuuksien turvallisuutta koskevia poliisin strategioita laaditaan, arvioidaan säännöllisesti ja parannellaan kansallisten ja kansainvälisten kokemusten ja hyvien käytäntöjen perusteella. Strategioiden on oltava yhdenmukaisia turvallisuutta, turvatoimia ja palveluja koskevan laajemman, yhdennetyn lähestymistavan kanssa.

3 Poliisihallituksen tehtävät

Poliisihallitus

- ohjaa poliisilaitosten päätöstentekoa, joka koskee yleissopimuksen soveltamisalan tarkoittamia jalkapallo-otteluita ja turnauksia sekä urheilukilpailuja tai -tilaisuuksia, joissa turvallisuuteen tai turvatoimiin liittyy riskejä koskevaa päätöksentekoa.

- on säännöllisesti yhteydessä yleissopimuksen soveltamisalan tarkoitamiin keskeisiin sidosryhmiin, kannattajien edustajiin ja paikallisiin yhteisöihin
- osallistuu Euroopan Unionin Law Enforcement working Party Major Sport Event (LEWP MSE) ja Euroopan neuvoston Committee on Safety and Security at Sport Events (T-S4) kokouksiin
- osallistuu muihin yleissopimuksen soveltamisalan tarkoitamiin kansallisiin ja kansainvälisiin jalkapalloa koskeviin kokouksiin ja seminaareihin
- kehittää NFIP-toimintaa yhdessä Helsingin poliisilaitoksen kanssa
- vastaa strategisesta katsomoväkivaltaan liittyvistä kansallisista ja kansainvälisistä tehtävistä ja yhteyksistä
- varmistaa osaltaan NFIP-toiminnan tuloksellisuuden kohdentamalla Helsingin poliisilaitoksen käyttöön toimintaan tarvittavan riittävän rahoituksen vuosittaisten tuloskeskustelujen yhteydessä

4 Suomen NFIP:n tehtävät

Helsingin poliisilaitos

- toimii suorana ja yhtenä yhteyspisteenä yleisten (strategisten, operatiivisten ja taktisten) tietojen vaihtamisessa kansainvälisissä jalkapallo-otteluissa tai turnauksissa sekä muissa Suomessa järjestettävissä urheilukilpailuissa tai -tilaisuuksissa, joissa turvallisuuteen tai turvatoimiin liittyy riskejä ja joihin liittyy kansainvälinen ulottuvuus
- vaihtaa henkilötietoja sovellettavien kansallisten ja kansainvälisten sääntöjen mukaisesti
- toimii tietojenvaihdossa Suomen yhteyspisteenä kansainvälisissä jalkapallo-otteluissa tai turnauksissa sekä muissa Suomessa järjestettävissä urheilukilpailuissa tai -tilaisuuksissa, joissa turvallisuuteen tai turvatoimiin liittyy riskejä
- avustaa, koordinoi tai hoitaa kansainvälisen poliisiyhteistyön käyttöä sellaisten jalkapallo-otteluiden ja muiden urheilukilpailujen tai -tilaisuuksien yhteydessä, joihin liittyy kansainvälinen ulottuvuus
- toimii kansallisena asiantuntemuksen tarjoajana poliisioperaatioiden, kannattajien dynamiikan ja siihen liittyvien turvallisuutta ja turvatoimia koskevien riskien osalta jalkapallossa ja muissa urheilukilpailuissa tai -tilaisuuksissa
- koordinoi kansainvälistä jalkapallon ja muiden urheilukilpailujen tai -tilaisuuksien tarkkailijatoimintaa Suomessa
- suorittaa tiedustelua ja tarkkailua kansainvälisissä ja kansallisissa jalkapallo-otteluissa sekä muissa Suomessa järjestettävissä urheilukilpailuissa tai -tilaisuuksissa, joissa turvallisuuteen tai turvatoimiin liittyy riskejä ja raportoi tapahtumista riittävällä laajuudella sekä kansallisesti että kansainvälisesti
- tekee kehittämissuosituksia Poliisihallitukselle jalkapallo-otteluiden ja muiden urheilukilpailujen tai -tilaisuuksien turvallisuuden parantamiseksi

- osallistuu kansallisiin ja kansainvälisiin jalkapalloa koskeviin kokouksiin ja seminaareihin, jotka koskevat NFIP -toimintaa
- vastaa kansainvälisiin NFIP:n toimintaan liittyviin kyselyihin ja tutkimuksiin
- toimii tiiviissä yhteistyössä eri urheilujärjestöjen, viranomaisten ja kaikkien muiden yleissopimuksessa mainittujen toimijoiden ja sidosryhmien kanssa
- on säännöllisesti yhteydessä keskeisten sidosryhmien, kannattajien edustajien ja paikallisyhteisöjen kanssa
- ylläpitää tilastoja lainsäädännön mahdollistamalla tavalla jalkapallon ja muiden urheilulajien riskikannattajista sekä yleisesti toimintaansa liittyvistä seikoista
- suorittaa muita jalkapallo-otteluihin ja muihin urheilukilpailuihin tai -tilaisuuksiin liittyviä erikseen sovittavia tehtäviä
- tekee Poliisihallitukselle poliisilaitoskohtaisen vuosittaisen yhteenvedon yleissopimuksen 7 artiklan edellyttämistä yhteisistä harjoituksista seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä
- esittää Poliisihallitukselle tuloskeskustelujen yhteydessä NFIP:n seuraavan vuoden rahoitustarpeen

5 Poliisilaitosten tehtävät

Poliisilaitokset

- nimeävät poliisilaitoksen NFIP-toiminnasta vastaavan päällystöön kuuluvan alueellisen vastuuhenkilön sekä riittävän määrän operatiiviseen NFIP -toimintaan osallistuvia poliisimiehiä (niin sanottuja spottereita)
- huolehtivat yleissopimuksen soveltamisalan mukaisten jalkapallo-otteluiden ja muiden urheilukilpailujen tai -tilaisuuksien turvallisuuteen liittyvistä poliisille kuuluvista tehtävistä alueellaan
- asettavat tarvittaessa kansainvälisten jalkapallo-otteluiden ja muiden urheilukilpailujen tai -tilaisuuksien tarkkailijatoimintaan spottereita
- käynnistävät, valvovat ja hyväksyvät yleissopimuksen 7 artiklassa edellytetyt säännölliset harjoitukset
- antavat tarvittaessa neuvoja, ohjeita ja määräyksiä yleissopimuksen 7 artiklassa edellytettyjen harjoitusten toimeenpanoon liittyen
- huolehtivat että yleissopimuksen 7 artiklassa edellytetyt säännöllisiä harjoituksia järjestetään vähintään kerran vuodessa
- tekevät Suomen NFIP:lle poliisilaitoskohtaisen vuosittaisen yhteenvedon yleissopimuksen 7 artiklan edellyttämistä yhteisistä harjoituksista seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä

6 Valtakunnalliset yksiköt ja Suojelupoliisi

Poliisiammattikorkeakoulu, Keskusrikospoliisi ja Suojelupoliisi

- voivat nimetä yksikön NFIP-toiminnasta vastaavan päällystöön kuuluvan vastuuhenkilön

- voivat nimetä operatiiviseen NFIP-toimintaan osallistuvia poliisimiehiä (spotteri)
- huolehtivat yleissopimuksen soveltamisalan mukaisten jalkapallo-otteluiden ja muiden urheilukilpailujen tai -tilaisuuksien turvallisuuteen liittyvistä poliisille kuuluvista tehtävistä omalla tehtäväalueella
- voivat asettaa tarvittaessa kansallisten ja kansainvälisten jalkapallo-otteluiden ja muiden urheilukilpailujen tai -tilaisuuksien tarkkailijatoimintaan spottereita poliisilaitosten tai NFIP:n erillisen pyynnön mukaisesti

Poliisiylijohtaja

Seppo Kolehmainen

Poliisitarkastaja

Ari Järvenpää

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 28.07.2022 klo 20:52. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaimosta.

Liitteet

Liite 1: Yleissopimuksen 7 artiklan edellyttämien harjoitusten sisältö ja yleissopimuksen 1 artiklan soveltamisala

Liite 2: Selitysmuistio turvallisuutta, turvatoimia ja palveluja koskevasta yhdenmennyksestä lähestymistavasta jalkapallo-otteluissa ja muissa urheilutilaisuuksissa tehdystä Euroopan neuvoston yleissopimuksesta

Jakelu

Poliisiyksiköt
Helsingin poliisilaitos / Suomen NFIP

Tiedoksi

Ahvenanmaan poliisiviranomainen
Sinetti-normikirjasto/Esikunta
Poliisi.fi -sivut/Esikunta
Suojelupoliisi
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Sisäministeriön pelastusosasto
Sisäministeriön poliisiosasto
Suomen Palloliitto
Veikkausliiga
Suomen jääkiekkoliitto
Suomen olympiakomitea
Suomen urheilun eettinen keskus
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto